

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 5Csp/14/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8417200558
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Borovská
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2019:8417200558.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudkyňou JUDr. Erikou Borovskou v právnej veci žalobcu: S.Z. I., T. X.XX.XXXX, H. Š. XXX/XX, G. G. D., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokátska kancelária, so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková,s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, o zaplatenie 1 085,57 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 981,07 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 981,07 eur od 8.2.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere čl. 8300024664 zo dňa 30.9.2009 uvedená v čl. 8, bod 8.1, v znení: „Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy, uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 147,88 eur/4455 SKK a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 80,66 eur/2430 SKK v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby“, j e neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Súd u r č u j e, že zmluvná podmienka v zmluve o revolvingovom úvere čl. 8300024664 zo dňa 30.9.2009 uvedená v článku 8, bod 8.4. v znení: „Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 žiadosti/zmluvy.“ j e neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

IV. Žalobu v prevyšujúce časti z a m i e t a.

V. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v plnej výške do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia súdneho úradníka o jej výške.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na súd dňa 30.1.2017 sa žalobca domáhal na žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.085,57 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1.085,57 eur od druhého dňa po doručení žaloby žalovanej do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Písomným podaním doručeným súdu dňa 28.2.2017 žalobca žalobu rozšíril o žiadosť o určenie, že zmluvné podmienky v zmluve o revolvingovom úvere č.8300024664 zo dňa 30.9.2009 uvedené v článku 8. ods. 8.1. a ods. 8.4. sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

3. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia zástupca žalobcu odôvodnil tak, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8C 18/2014, v ktorom žalobca bol v postavení spotrebiteľa, bol žalobca úspešný. V tomto konaní súd rozsudkom zo dňa 30.1.2015 žalobu, ktorou sa žalovaná domáhala na žalobcovi zaplatenia peňažného dlhu vo výške 411,48 eur spolu s jeho príslušenstvom, zamietol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 23.5.2015 a vykonateľnosť dňa 25.5.2015.

Súd v odôvodnení tohto rozsudku skonštatoval, že výška úrokov 81,39 % ročne dojednaná v zmluve o revolvingovom úvere č.8300024664 zo dňa 30.9.2009 je neprimerane vysoká, a bola dojednaná v rozpore s dobrými mravmi. V čase poskytnutia predmetného úveru obdobné úvery boli bankami poskytované pri úrokovej sadzbe 14,85 % ročne. Skonštatoval, že zmluva o úvere je preto celá neplatná. Žalobcovi bola požičaná suma 1.345,85 eur. Žalobca pritom zaplatil žalovanej 2.362,92 eur. Preto žalobu o zaplatenie sumy 411,48 eur titulom záväzku vyplývajúceho žalobcovi z predmetnej zmluvy o úvere ako nedôvodnú zamietol.

V dôsledku dojednanej úžernej odplaty a neplatnosti celej zmluvy o úvere na strane žalovanej vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 1.085,57 eur, ktoré je povinná žalobcovi vydať.

4. Žalobnú žiadosť o určenie neprijateľných zmluvných podmienok zástupca žalobcu v písomnom podaní doručenom súdu dňa 28.2.2017 odôvodnil tak, že z čl. 8 ods. 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere č. 8300024664 zo dňa 30.9.2009 žalobcovi ako spotrebiteľovi vyplýva povinnosť zaplatiť poplatok za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok úveru vo výške 147,88 eur. Žalobca takúto službu nevyužil, no napriek tomu ju musel zaplatiť. Dohoda o poskytnutí tejto služby je zmluvná podmienka, ktorá nie je individuálne dojednaná. Úver bol hneď po jeho pripísaní na účet žalobcu znížený o sumu tohto poplatku, a aj keď žalobca službu nevyužil, nemá nárok na vrátenie poplatku. To spôsobuje značnú materiálnu disproporciu. Navyše, žalovaná obmedzila prístup k tejto službe spotrebiteľom, ktorí nemajú splatené prvé tri mesačné splátky, nie sú dlhodobo práceneschopní alebo s nimi nebol skončený pracovný pomer. V ostatných prípadoch je žiadosť spotrebiteľa posudzovaná veriteľom svojvoľne. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 10.2.2014 sp.zn. 6C 55/2013 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.3.2015 sp.zn. 20Co 99/2014.

5. Zástupca žalovanej v písomnom vyjadrení zo dňa 9.2.2017 k žalobe podanej na súd dňa 30.1.2017 namietol absenciu riadneho odôvodnenia uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia a žalobu v dôsledku neunesenia dôkazného bremena vo vzťahu k tomuto nároku navrhol zamietnuť. Uviedol, že žalobca žalobu oprel iba o konanie, ktoré prebehlo na tunajšom súde pod sp.zn. 8C 18/2014 o zaplatenie 411,48 eur. Okolnosť, že v tomto konaní bolo rozhodnuté v prospech žalobcu, ešte bez ďalšieho nezakladá premisu, že nárok žalobcu v ďalšom skutkovo obdobnom konaní je dôvodný.

6. V písomnom vyjadrení k rozšírenej žalobnej žiadosti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v článku 8. ods. 8.1 a ods. 8.4 zmluvy o revolvingovom úvere č.8300024664 zo dňa 30.9.2009 zástupca žalovanej navrhol žalobu aj v tejto časti zamietnuť. Argumentoval, že zo žaloby nevyplýva právny a procesný význam takejto žaloby vo vzťahu k zmluve o revolvingovom úvere č.8300024664 zo dňa 30.9.2009. Žalobca počas splácania úveru využil odklad splátok. Nie je zrejmé, prečo žalobca v žalobe uvádza nepravdivú informáciu, že túto službu nevyužil. Ak žalobca túto službu využil, nie je potom zrejmé, prečo žalobou popiera dohodu o nej. Na základe využitia služby sa nedostal do omeškania a vyhol sa sankciám za omeškanie.

Postavenie žalobcu nebolo nijako dotknuté dojednaným obmedzením prístupu k službe pre prípady nesplatenia prvých troch mesačných splátok. Žalobca prvé tri mesačné splátky riadne zaplatil. O odklad splátok požiadal až pri 7., 8. a 9. splátke.

7. Ďalej argumentoval, že predmetom dohody o službe spočívajúcej v možnosti povolenia odkladu splátok úveru bola samostatná služba v podobe záväzku veriteľa poskytnúť dlžníkovi odklad splatnosti splátok. Z právneho hľadiska teda predmetom plnenia podľa dohody je právo dlžníka na splnenie uvedeného záväzku veriteľa.

Dohoda bola uzavretá individuálne v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dohoda bola osobitne podpisovaná a graficky odlišená od ostatného obsahu zmluvy o úvere. Dohoda predstavuje samostatný úkon. Nebola predpokladom ani podmienkou vzniku zmluvy o úvere. Žalobca vedel o jej význame, využil ju. Spochybňovať vlastný úkon po 8 rokoch je nevierohodné.

Dohoda o službe spočívajúcej v možnosti povolenia odkladu splátok v svojej podstate predstavuje rovnakú dohodu, akou je napr. zakúpenie balíka televíznych služieb, predĺženie záručnej doby nad zákonný rámec za odplatu, a pod.

Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 1956/2007 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 43CoR 5/2016.

8. Zástupca žalobcu sa na výzvu súdu na vyjadrenie k tomuto vyjadreniu žalovanej k žalobe v stanovenej lehote 15 dni od doručenia uznesenia súdu nereagoval.

9. Súd spor prejednal a rozhodol na prvom pojednávaní konanom dňa 20.8.2019 za prítomnosti iba zástupcu žalobcu. Zástupca žalovanej svoju neprítomnosť ospravedlnil dôvodom hospodárnosti konania a vyslovil súhlas s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

Zástupca žalobcu na pojednávaní na podanej žalobe trval v celom rozsahu.

Na výzvu súdu na doplnenie skutkových tvrdení rozhodných pre výpočet výšky uplatneného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uviedol, že ak podľa odôvodnenia rozsudku vo veci sp.zn. 8C 18/2014 žalobca žalovanej zaplatil 2.326,92 eur a úver mu bol poskytnutý vo výške 1.345,85 eur, výška bezdôvodného obohatenia predstavuje je 981 eur, nie 1.085,57 eur (2.236,92 eur - 1.345,85 eur).

10. Podľa § 150 ods. 1 Civilného sporového poriadku strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

Podľa § 186 ods. 2 veta prvá Civilného sporového poriadku súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti.

Podľa § 185 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

Podľa § 191 Civilného sporového poriadku dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

11. Podľa § 290 Civilného sporového poriadku spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 295 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhoval, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

12. Žalovaná neučinila sporným (nepoprela) a súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania nepovažoval za závažnejšie spochybnené, že žalobca ma v právnom vzťahu založenom zmluvou o revolvingovom úvere č.8300024664 zo dňa 30.9.2009, plnenie z ktorej bolo predmetom rozhodovania súdu v spore vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 8C 18/2014, a na ktorú žalobca poukazuje aj v danom spore, postavenie spotrebiteľa. Tento záver jednoznačne vyplýva z odôvodnenia právoplatného rozsudku vo veci sp.zn. 8C 18/2009 zo dňa 30.1.2015. Celá právna argumentácia oboch sporových strán v predmetnom spore je v svojej podstate zhodne postavená na právnej úprave týkajúcej sa ochrany žalobcu ako spotrebiteľa.

Preto súd mal za, to že vo veci ide o spor spotrebiteľský, na prejednanie ktorého sa okrem všeobecných ustanovení Civilného sporového poriadku vzťahujú aj osobitné ust. § 290 a nasl. Civilného sporového poriadku týkajúce sa prejednania a rozhodovania spotrebiteľských sporov.

13. Preto bez ohľadu na to, že zástupca žalobcu navrhol vykonať v spore dôkaz iba oboznámením rozsudku vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 8C 18/2014 zo dňa 30.1.2015, súd vychádzajúc z cit. ust. § 295 Civilného sporového poriadku vykonal dokazovanie oboznámením obsahu celého spisu sp.zn. 8C 18/2014, v ktorom bol predmetný rozsudok vydaný.

14. Oboznámením listiny nachádzajúcej sa na čl. 6 tohto súdneho spisu označenej ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/zmluva o revolvingovom úvere“ č. zmluvy 8300024664 súd zistil, že dňa 30.9.2009 žalobca uzavrel so žalovanou zmluvu o úvere (ďalej už len „zmluva o úvere“).

15. Podľa čl. 6. zmluvy o úvere označenej ako „Údaje o schválenom revolvingovom úvere“: poskytnutá čiastka úveru /úverový limit/ bola zmluvnými stranami dohodnutá na 1.493,73 eur (45.000,- Sk). Splatnosť úveru /počet splátok/ splatnosť - deň v mesiaci 30/29. Mesačná splátka /vrátane úrokov/ 91,28 eur (2.750,-Sk). Zmluvná odmena (predstavujúca celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom) na 1.244,77 eur (37.500,- Sk). RPMN za úver /v %/ uvedená v zmluve o úvere predstavuje 69,17. Ročná úroková sadzba úveru /v %/ 68,83. Priemerná ročná percentuálna miera nákladov za úver /v %/ 37,93. Dohodnutá poskytnutá čiastka revolvingu 739,39 eur (22.275,- Sk). Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 903,70 eur (27.225,- Sk). Predpokladaná ročná percentuálna miera nákladov úveru po poskytnutí revolvingu /v %/ 55,41. Ročná úroková sadzba revolvingu /v %/ 55,38. Ročná úroková sadzba úrokov z omeškania (v %) 67,53.

16. Podľa čl. 8. ods. 8.1. zmluvy o úvere označeného ako „Dohoda o poskytnutí služby ...“ predmetom tejto dohody je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru resp. revolvingu poskytnutého na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 147,88 eur (4.455,- Sk) a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 80,66 eur (2.430,- Sk), a to v prípade ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý. Podľa dohody odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu dlžník udeľuje veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto dohody o poskytnutí služby.

17. Podľa čl. 8 ods. 8.4 zmluvy o úvere odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok úveru je splatná dňom uzavretia tejto dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok, a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3 zmluvy o úvere oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3 zmluvy o úvere. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkovi. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzájomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 4.1 zmluvy o úvere oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1 písm. b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty), a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3 zmluvy o úvere. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 zmluvy o úvere.

18. Žalobca sa žalobou domáha jednak určenia, že zmluvné podmienky v zmluve o úvere uvedené v článku 8. ods. 8.1. a ods. 8.4. sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

S poukazom na závery konštatované súdom v odôvodnení rozsudku zo dňa 30.1.2015 sp. zn. 8C 18/2014 sa ďalej domáha na žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.085,57 eur s tvrdením, že bezdôvodné obohatenie v tejto výške, resp. vo výške 981,07 eur (vyjadrenie na pojednávaní dňa 20.8. 2019), na strane žalovanej vzniklo v súvislosti s úžerne dojednanou odplatou úveru a neplatosťou zmluvy o úvere tak, ako to skonštatoval súd v odôvodnení uvedeného rozsudku.

19. Súd sa stotožnil s názorom žalobcu, že v danom prípade sa jedná o neprijateľné zmluvné podmienky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve, tzn. zmluvné podmienky, ktoré sú neplatné. Žalobu v tejto časti žalobnej žiadosti preto považoval za dôvodnú a rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokoch II. a III. tohto rozsudku.

K dôvodom svojho rozhodnutia v tejto časti žalobnej žiadosti súd udáva:

20. Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom k 30.9.2009, tzn. v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods.5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. V danom prípade zmluva o úvere, ako aj priamo v nej v čl. 8 ods. 8.1. a ods. 8.4. obsiahnutá dohoda o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru, majú povahu vopred žalovanou predtlačenej formulára. Vychádzajúc z cit. ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka bolo na žalovanej ako dodávateľovi, aby preukázala, že zmluvné podmienky obsiahnuté v tejto dohode o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok spotrebiteľského úveru boli so žalobcom ako spotrebiteľom individuálne vyjednané. Žalovaná toto svoje dôkazné bremeno v spore neunesla.

22. Na unesenie tohto dôkazného bremena žalovanou nepostačovalo bez ďalšieho len odvolávanie sa na vopred predtlačenej text v čl. 8 ods. 8.6. uvedenej dohody, podľa ktorého uzavretie tejto dohody nie je podmienkou uzavretia zmluvy o úvere.

Predtlačenej formulár zmluvy o úvere neponúka žiadnu možnosť modifikovať jeho vopred pripravený obsah. Dopĺňa sa v ňom len konkrétna výška odplaty za službu a s výnimkou podpisu nemôže do neho spotrebiteľ nijako zasiahnuť.

Nemožno preto prijať iný záver ako ten, že dohoda o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splátok úveru nebola v danom prípade individuálne dojednaná. Jednalo sa o vopred predformulované dojednanie, s ktorými súhlas či nesúhlas mohol spotrebiteľ vyjadriť len tak, že zmluvu o úvere ako celok, vrátane uvedenej dohody, buď akceptoval alebo nie.

23. Záver o individuálnom vyjednaní tejto dohody nemožno vyvodiť ani zo skutočnosti, že spotrebiteľ časť zmluvy o úvere, v ktorej je obsiahnutá táto dohoda o poskytnutí služby, osobitne podpísal, čím tiež zástupca žalovanej argumentoval v spore.

Takýto záver by celú úpravu prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok a ich individuálneho vyjednania v prípade písomných, teda vždy spotrebiteľom podpísaných zmlúv, robil nepoužiteľnou. Za typovú zmluvu, ktorá sa používa vo viacerých prípadoch (štandardná, formulárová) treba považovať nielen všeobecné obchodné podmienky, ale aj predformulované znenia rôznych variant zmlúv, resp. zmluvných ustanovení.

Súd si uvedomuje, že je problematické individuálne vyjednávanie zmluvných podmienok u zmlúv, ktoré sa dojednávajú vo veľkom počte, čo je prípad úverových a súvisiacich zmlúv uzatváraných aj nebankovými spoločnosťami. Nič nebráni, aby jedna strana kontraktu pripravila a predtlačila text zmluvy. Ust. § 53 ods.2 Občianskeho zákonníka však vyžaduje, aby spotrebiteľ mal nielen možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy s jej dojednaniami, ale aby mal aj reálne možnosť ovplyvniť ich obsah, resp. nepristúpiť naň, pričom ust. § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka dôkazné bremeno v tomto smere kladie na dodávateľa.

24. Navyše, dohoda o poskytnutí predmetnej služby je síce formálne osobitne podpísaná, ale je zakomponovaná do formulára samotnej zmluvy o úvere takým spôsobom, že ani obozretný spotrebiteľ si nemusí uvedomiť, že nepodpisuje len zmluvu o úvere, ale aj akúsi ďalšiu osobitnú dohodu. Z pohľadu posúdenia, či sa nejedná o neprijateľné zmluvné podmienky a vylúčenia súdnej kontroly, je potrebné prijať záver, že aj v tomto prípade súdna kontrola nemôže byť vylúčená. Ide o akcesorickú dohodu nadväzujúcu na zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Spätosť oboch predmetných zmlúv je daná tým, že v prípade neuzavretia zmluvy o úvere by bolo bezpredmetné uzatvárať dohodu o poskytnutí služby, keďže bez poskytnutia úveru by ani neexistovala povinnosť žalobcu plniť dlh zo zmluvy o úvere v splátkach, a bolo by tak bezpredmetné dojednávať možnosť odkladu splatnosti splátok úveru.

25. Ak žalovaná argumentovala dobrovoľnosťou uzavretia dohody o poskytnutí danej doplnkovej služby žalobcovi, bolo na nej, aby predložila alebo aspoň označila dôkaz, že nie každý spotrebiteľ s ním napriek takto predformulovanej dohode takúto dohodu o doplnkovej službe následne uzavrel. Prípadne dôkaz, že obdobné úvery skutočne poskytuje aj bez uzavretia dohody o poskytnutí tejto služby. Súd sa v rámci svojej činnosti s takým prípadom zatiaľ nestretol.

Tvrdenie žalovanej, že táto dohoda bola uzavretá dobrovoľne, žalovaná nijako nepreukázala.

26. Súd preto prijal záver, že dohoda o poskytnutí služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v prejednávanej veci nebola individuálne dojednaná.

Súd tiež zastáva názor, že táto dohoda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa a spotrebiteľa, nakoľko dohoda nepredstavuje pre spotrebiteľa žiadny benefit a môže viesť (paradoxne u riadne platiaceho dlžníka - spotrebiteľa) k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia.

Tu súd len dodáva, že z hľadiska súdnej kontroly neprijateľnosti zmluvných podmienok nie je rozhodujúci stav, ktorý nastal po uzavretí dohody, tzn. či spotrebiteľ službu skutočne nakoniec využil alebo nie.

27. Argumentáciu žalovanej, že spotrebiteľ platí v podstate už za samotný záväzok veriteľa poskytnúť odklad splatnosti splátok, súd považoval za neprijateľnú.

Podľa dohody spotrebiteľ je povinný dojednanú odplatu za služby zaplatiť bez ohľadu na to, či dané služby vôbec niekedy využije alebo nie. Takéto dojednanie podľa názoru súdu je zjavne nevyvážené, neprijateľné, je v neprospech spotrebiteľa, nesleduje jeho záujmy, ale záujmy dodávateľa a odporuje zákonu (§ 53 ods.1 Občianskeho zákonníka). Takáto dohoda umožňuje dodávateľovi navýšiť odplatu za poskytnutie úveru bez toho, aby to bolo vyjadrené v zmluve pri parametroch úveru v rámci ročnej percentuálnej miery nákladov, či celkovo splatnej čiastky.

28. Dohoda o poskytnutí služby podlieha prieskumu súdu podľa § 53 Občianskeho zákonníka, keďže táto „služba“ nie je hlavným predmetom plnenia.

Cieľom zákonodarcu nebolo vylúčiť z preskúmania z hľadiska neprijateľnosti vedľajšie zmluvné cenové dojednania, a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že nie je výnimočnou situáciou, kedy sa dodávateľia práve ich netransparentným zakomponovaním do formulárových spotrebiteľských zmlúv snažia získať nepriemeraný majetkový prospech od spotrebiteľov.

29. Žalobca na základe dohody mal zaplatiť žalovanej za službu spočívajúcu iba v možnosti povoliť mu odklad splatnosti splátok úveru neprimerane vysoké odplaty, a to aj za stavu, že mu v konečnom dôsledku žiadna služba poskytnutá nebude.

Z materiálneho hľadiska ide o platbu spojenú s poskytnutím úveru a predstavuje poplatok. Poplatok je tak dojednaný netransparentne a je tiež neprimerane vysoký. Dojednanie pritom garantuje dodávateľovi inkasovanie odplaty bez vynaloženia nákladov na službu, a to aj za situácie, že k odkladu splátok nedôjde. Predmetná dohoda o službe je tak s ohľadom na jej koncepciu ako aj samotnú výšku odplaty dojednaná v neprospech spotrebiteľa.

30. Súd len dodáva, že dohoda ako zmluvná podmienka nie je vylúčená zo súdneho prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok z dôvodu, že odplata za ňu má byť cenou plnenia.

K tomu súd dáva do pozornosti napr. JUDr. Jaroslav Krajčo, Občiansky zákonník pre prax (komentár) Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP, vydavateľstvo EUROUNION, máj 2015 strana 710, komentár k § 53 ods.1 veta druhá, podľa ktorého: „Výnimka spravidla nebude postihovať dojednania na základe tzv. formulárových zmlúv, pri uzatváraní ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ich obsah ovplyvniť.“

31. Súd tu tiež dáva do pozornosti, že argumentácia žalovanej k prijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v článku 8 ods. 8.1 a ods. 8.4 zmluvy o úvere bola už opakovane mnohými rozhodnutiami súdov právoplatne judikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka.

Ide nielen rozhodnutia, ktoré žalobca pripojil k žalobe, a to rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 10.2.2014 sp.zn. 6C 55/2013 v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 31.3.2015 sp.zn. 20Co 99/2014), ale aj množstvo ďalších súdnych rozhodnutí vydaných v obdobných veciach po prieskume totožnej argumentácie žalovanej, ktorými súdy určili zmluvnú podmienku obsiahnutú v článku 8 ods. 8.1 a ods. 8.4 rovnakých typizovaných zmlúv o úvere za neprijateľnú.

Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn.24Co/61/2018 zo dňa 16.10.2018 vyššie uvedený právny záver o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky dokonca označil v podstate už za nespochybniteľnú notoriu, keď v bode 10. odôvodnenia rozsudku už len úplne stručne a bez ďalšieho výslovne uviedol, že: „...Vzhľadom na právoplatnosť rozsudkov o určení neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky, všetky námietky uvedené zo strany žalovaného v odvolaní namietajúce nesprávny právny záver súdu o neprijateľnosti týchto podmienok neopodstatnené...“

32. Ďalšou časťou žalobnej žiadosti sa žalobca s poukazom na závery konštatované súdom v odôvodnení rozsudku zo dňa 30.1.2015 sp.zn. 8C 18/2014 domáhal na žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 1.085,57 eur.

Tvrdil, že bezdôvodné obohatenie v tejto výške, resp. vo výške 981,07 eur (vyjadrenie na pojednávaní dňa 20.8. 2019), na strane žalovanej vzniklo v súvislosti s úžerne dojednanou odplatom úveru a neplatosťou zmluvy o úvere tak, ako to skonštatoval súd v uvedenom rozsudku.

33. Podľa § 194 ods. 1 Civilného sporového poriadku otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť. Podľa § 194 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak bolo o otázke podľa ods. 1 rozhodnuté, súd na takéto rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia. Podľa § 230 Civilného sporového poriadku ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

34. Prekážka právoplatne rozhodnutej veci (rei iudicatae) upravená v ust. § 230 Civilného sporového poriadku v zásade zakladá neodstrániteľnú prekážku v konaní, ktorej dôsledkom je nemožnosť v konaní pokračovať a povinnosť súdu konanie zastaviť (§ 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku). Jej vyriešenie vždy predchádza rozhodnutiu súdu v merite veci samej.

O prekážku právoplatne rozhodnutej veci sa jedná vtedy, ak v novom konaní ide o to isté, o čo šlo v predchádzajúcom konaní. Musí ísť o totožnosť osôb, ako aj o totožnosť predmetu konania. O totožnosť predmetu konania ide vtedy, ak v novom konaní ide o rovnaký nárok alebo stav, o ktorom bolo už raz právoplatne rozhodnuté, ak sa pritom opiera o totožný právny dôvod. Ten je daný len vtedy, ak plynie z rovnakého skutkového stavu.

Prekážku rozsúdenej veci tvorí právoplatné rozhodnutie súdu len v takom rozsahu, v akom sa o predmete konania rozhodlo.

35. Podľa cit. § 194 Civilného sporového poriadku pokiaľ už bola v civilnom súdnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším rozhodnutím (tzv. zásada prejudiciality). Podľa judikatúry Ústavného súdu SR vzhľadom na zásadu prejudiciality vyplývajúcu z cit. § 194 Civilného sporového poriadku a zásadu viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní podľa cit. § 230 Civilného sporového poriadku všeobecný súd nemá možnosť výberu v otázke, či bude rešpektovať právoplatné rozhodnutie vydané v inom konaní, ktoré rieši otázku javiacu sa ako prejudiciálna v súvislosti s riešením danej veci. Nie je pritom významné, ako súd po právnej stránke skutkový dej (otázku), ktorý bol predmetom pôvodného konania, posúdil. Viazanosť súdu je daná aj vtedy, ak určitý skutkový dej (otázku) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 3Cdo 42/2006 a pod). So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia, nesmie byť táto otázka opäť položená a akékoľvek jej nové právne posúdenie v inom konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo porušenie viazanosti uloženej všeobecnému súdu zákonom. Pokiaľ súd spomínaný prejudiciálny účinok ignoruje a nevezme za základ svojho rozhodnutia prejudikovaný hmotnoprávny vzťah, nerešpektuje záväznosť súdneho rozhodnutia a koná v rozpore s Ústavou.

36. Z obsahu spisu sp.zn. 8C 18/2014 vyplýva, že predmetom tohto súdneho konania bol nárok uplatnený na súde dňa 13.11.2013 žalovanou ako žalobkyňou proti žalobcovi ako žalovanému o zaplatenie 411,48 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9,5% ročne od 1.11.2011 do zaplatenia, ktorý mal vyplývať žalovanej ako žalobkyni zo zmluvy o úvere.

Súd o tomto nároku rozhodol rozsudkom zo dňa 30.1.2015 č.k. 8C 18/2014 - 59, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol (Výrok I.).

Rozsudok v tomto výroku I. nadobudol právoplatnosť dňa 23.5.2015.

37. Podľa odôvodnenia tohto právoplatného rozsudku : „ ...Výška úroku z revolvingového úveru...je neakceptovateľná. Ak keď právne predpisy neurčujú, do akej výšky možno dohodnúť úroky, neznamená to, že by výška úrokov z úveru nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Ako vyplýva z citovaného ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi... Neprimerane vysoké úroky sú vo všeobecnosti považované za všeobecne odporujúce uznávaným pravidlám a právnym princípom spoločenského poriadku, a preto sú v rozpore s dobrými mravmi. Úrok z úveru je jedným zo znakov, ktoré zmluvu o úvere definujú. Túto časť zmluvy od jej zvyšnej časti tak nemožno oddeliť, čo znamená, že zmluva o úvere, ktorú žalobca so žalovaným uzavrel, je neplatná. Jej podstatnou náležitosťou je totiž úrok vo výške 81,39 % ročne z revolvingového úveru a takýto úrok je zjavne v rozpore s dobrými mravmi. V čase poskytnutia úveru žalovanému boli obdobné úvery bankami poskytované pri úrokovej sadzbe vo výške 14,85 % ročne.

38. Vychádzajúc z vyššie uvedenej zásady prejudiciality súd v danom spore vychádzal z hmotnoprávneho vzťahu založeného medzi stranami zmluvou o úvere tak, ako bol prejednaný vyššie uvedeným rozsudkom, a celú zmluvu o úvere považoval za neplatnú.

39. Podľa § 451 ods.1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 ak je zmluva neplatná alebo bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko čo podľa nej dostal.

40. Podľa citovanej právnej úpravy ak je zmluva neplatná, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa listiny na čl. 10 spisu sp.zn. 8C 18/2014 označenej ako "Karta klienta", zhodne s konštatovaním súdu v odôvodnení rozsudku zo dňa 30.1.2015 č.k. 8C 18/2014 - 59, žalovaná na základe zmluvy o úvere poukázala na účet žalovaného celkom 1.326,92 eur. Táto suma zodpovedá rozdielu medzi dohodnutou výškou úveru 1.493,73 eur a výškou poplatku dohodnutého za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok v prípade riadeného úveru, tzn. 147,88 eur. Žalobca na úverový účet poukázal celkom 2.326,92 eur. Žalovaná je teda titulom bezdôvodného obohatenia povinná žalobcovi vydať 981,07 eur.

Preto súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 981,07 eur (Výrok I.).

Keďže žalobca sa žalobou domáhal na žalovanej titulom nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zaplatenia 1.085,57 eur, žalobu súd v prevyšujúcej časti ako nedôvodnú zamietol (Výrok IV.).

41. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Vykonávacím predpisom ustanovujúcim výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania je Nariadenie vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

42. Žalovaná bezdôvodné obohatenie žalobcovi bola povinná vydať na jeho výzvu (§ 563 Občianskeho zákonníka).

Žalobca za výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia považuje žalobu, a úroky z omeškania požaduje priznať od druhého dňa po doručení žaloby žalovanej.

V zmysle § 563 Občianskeho zákonníka za výzvu na plnenie je možné považovať aj žalobu, ktorou si žalobca uplatní voči žalovanému nárok na plnenie.

V predmetnom spore žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola žalovanej doručená dňa 7.2.2017. Nakoľko žalovaná po doručení žaloby bezdôvodné obohatenie nevydala, odo dňa 8.2.2017 je v omeškaní s plnením tejto svojej povinnosti, a je povinná počnúc týmto dňom platiť žalobcovi úroky z omeškania, ktorých sadzba určená podľa vyššie uvedeného normatívneho pravidla ku dňu 8.2.2017 je 5 % ročne. Preto súd žalobcovi priznal aj nárok na zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 981,07 eur odo dňa 8.2.2017 do zaplatenia.

Keďže žalobca sa žalobou domáhal na žalovanej zaplatenia úrokov z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.085,57 eur, súd žalobu aj v časti príslušenstva žalovanej istiny zamietol.

43. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Žalobca bol v spore úspešný v celom rozsahu. Preto mu voči žalovanej prislúcha právo na náhradu trov konania v celom rozsahu.

O výške tejto náhrady v súlade s ust. § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením súdny úradník.

Poučenie:

Proti výrokom I. - V. toho rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Kežmarok na Krajský súd v Prešove (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.